

Cari dengenin Eylül itibariyle 12 aylık birikimli bazda verdiği fazla tarihi yüksek düzeye ulaşırsa da, sermaye girişlerindeki zayıflık devam etti...

Gerçekleşme: +2.5 milyar dolar, ING Bank: +2.3 milyar dolar, Piyasa Tahmini: +2.0 milyar dolar

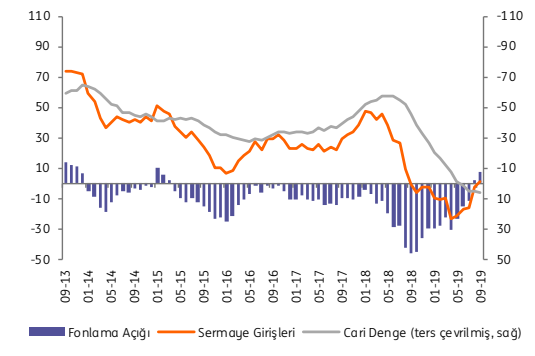
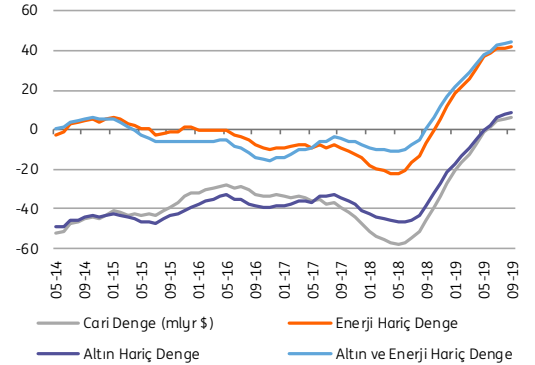
- Eylül'de beklentilerin üzerinde fazla veren cari hesabın ardından uzun bir süreden beri düzeltme eğiliminde olan 12 aylık birikimli bazda cari denge 5.9 milyar dolarla (GSYH'nin +0.8%'i) serinin başladığı 1992'den bu yana gözlenen en yüksek seviyeye geldi ve toparlanma sürecinin sona yaklaştığına işaret etti. Bu daralma trendi temelde zayıf seyreden ekonomik aktivitenin ithalat talebini baskılamasından kaynaklanırken, görece olarak olumlu seyreden ihracat da sürece katkı sağlayan bir diğer unsur oldu. Öte yandan, 12 aylık birikimli olarak 28.5 milyar dolara ulaşan brüt turizm gelirleri tarihi yüksek düzeyine yaklaşırken bu gelişimde Rus uçağının Türkiye tarafından düşürülmesiyle yaşanan krizin ardından gözlenen hızlı toparlanma ve geçtiğimiz sene TL'deki değer kaybının etkilediği rekabetçi fiyatlar belirleyici oldu. Kırılıma göre, Eylül'de cari açığın 2018'in aynı ayına göre daralmasında ise, önceki aylardan farklı olarak dış ticaretin etkisi gözlenmezken, turizm gelirleri belirleyici oldu.

- Finansman tarafında; Eylül'de özellikle bankaların devam eden borç ödeme eğilimleri ve yerleşiklerin yurtdışında varlık alımlarıyla 0.7 milyar dolarlık bir çıkış gözlemlendi. Ek olarak, net hata&noksan kaynaklı 1.8 milyar dolarlık çıkışın cari fazlaya eklenmesiyle resmi rezervler değişmeden kaldı. Sermaye hesabının kırılımına göre; yerleşikler temelde bankaların mevduatlarını artırmalarına bağlı olarak yurtdışında 2.9 milyar dolarlık varlık edindi. Yerleşik olmayanlar kaynaklı 2.2 milyar dolarlık sermaye girişi ise 1) 0.6 milyar dolarlık brüt doğrudan yabancı yatırımlardan 2) 1.2 milyar dolarlık ticari kredilerden 3) yabancıların yurtiçi bankalarda tuttıkları mevduatları 0.8 milyar dolar artırmalarından kaynaklandı. Öte yandan, şirketler kesiminin borçlanmasına rağmen bankaların uzun vadede net borç ödeyici konumda olmaları sonucu 0.7 milyar dolarlık net borç ödeme gerçekleşti. Bunun sonucu olarak borç çevrim oranları Eylül'de bankalar için %47 (12 aylık %69), şirketler kesimi için ise %111 (12 aylık %108) oldu. İlk dokuz ayda, kaldıraçsızlaşma eğilimi sonucu devam eden borç ödemeleri yanında, yerleşiklerin yurtdışında varlık edinmeleri, ticari kredilerde görece artış, net hata ve noksan kaynaklı girişlerdeki ciddi düşüş ve geçen yılki rezerv harcamasının bu yıl yerini birikime bırakması dikkat çekti.

- Özetle, Temmuz verileri cari açıktaki dengelenme sürecinin devam ettiğini ortaya koysa da; kredi ivmesinin MB'nin bankalar tarafından tutulan munzam karşılıkları kredi büyümesiyle ilişkilendirmesi ve hızlı faiz indirim sürecinin risk iştahını desteklemesiyle yeniden artıya döndüğü dikkate alındığında cari açıktaki dengelenmenin sona yaklaştığını söyleyebiliriz.

	Eyl 19		Eki 18 - Eyl 19	
	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı
Cari Denge	2.5	100%	5.9	100%
Dış Ticaret Dengesi	-0.9	35%	-13.8	235%
Hizmetler Dengesi	4.3	175%	30.8	522%
Seyahat	3.5	140%	24.5	415%
Birincil Gelir Dengesi	-1.1	44%	-12.2	208%
küncil Gelir Dengesi	0.1	4%	1.2	20%
Toplam Kayıtlı Sermaye Girişi	-0.7	28%	1.7	28%
Finans Hesabı	-0.7	27%	1.6	28%
Varlıklar	-2.9	117%	-16.7	283%
Doğrudan Yatırımlar	-0.2	7%	-2.9	48%
Portföy Yatırımları	-0.1	5%	-5.6	96%
Diğer Yatırımlar	-2.6	105%	-8.2	138%
Yükümlülükler	2.2	89%	18.3	310%
Borç Yaratmayan İşlemler	0.8	31%	13.3	225%
Doğrudan Yatırımlar	0.6	26%	12.4	210%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	0.1	5%	0.8	13%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	1%	0.1	2%
Borç Yaratıcı İşlemler	1.4	58%	5.0	85%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	0.1	5%	5.9	100%
Ticari Krediler	1.2	50%	11.3	191%
Krediler	-0.7	29%	-17.8	302%
Mevduatlar	0.8	31%	5.7	96%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
Rezerv Varlıklar ("-" artışa işaret etmektedir)	0.0	1%	-10.8	182%
Net Hata Noksan	-1.8	71%	3.2	54%
Diğer Sektörler Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		117%		101%
Bankalar Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		47%		69%
Kısa Vadeli Ticari Kredi Çevrim Oranı		111%		108%

Kaynak: TCMB

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan Bař Ekonomist + 90 212 329 0751 muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).